

RAS - RASSPECIFIK AVELSSTRATEGI

FÖR

DOGO ARGENTINO

2011-2015

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

3. Förord, revideringen & förankring
4. Rasens historiska bakgrund
5. Svensk historik & rasens historiska bakgrund
6. Beskrivning nuläget
7. Inavelstrend
8. Djur använda i avel, ålder vid första valpkull, fertilitet & kullstorlekar
9. Mentala egenskaper & MH
10. Exteriör
11. Hälsa, ED & HD
12. Hörsel & BAER- test
13. Hud: dermatit, atopi, foderallergi & demodex
14. Sammanfattning & slutord

BILAGOR

1. MH protokoll
2. Statestik från försäkringsbolag
3. Hälsoenkät
4. Hälsoenkät hud
5. Gamla RAS

FÖRORD

VAD INNEBÄR RAS?

Svenska Kennel Klubbens (SKK) högsta beslutande organ, Kennelfullmäktige, beslutade 2001 att det för varje hundras ska finnas s.k. Rasspecifik avelstrategi (RAS). Uppdraget att utforma strategin lades på special/rasklubbarna.

Till år 2004 skulle de flesta klubbar vara klara med sitt arbete. En rasspecifik avelsstrategi är en handlingsplan för avel inom en viss ras. Handlingsplanen bör vara uppbyggd i perspektiven, då- nu- framtid. RAS bör beskriva rasens historiska bakgrund, utveckling samt nuläget men även innehålla slutsatser, prioriteringar och mål för framtiden. De övergripande målen för all hundavel finns i stadgorna, i RAS ska målen för rasens utformas på ett konkret sätt, både kort- och långsiktiga mål ska formuleras.

REVIDERINGEN

Revideringen av RAS startades 4 april 2009 och det är Katarina Nilsson som har jobbat med det och haft stöd av styrelsen. I huvudsak har informationen hämtats från SKKs avelsdata. Folksam och Sveland har delgivit statistik på sjukdomar. Agria gör endast statistik för de 150 största raserna.

Hälsoenkäter är utskickade till medlemmar i DAK. Denna bör ändras till nästa gång så att de aktuella rasspecifika problem rörande hud, hörsel och HD följs upp.

Att tänka på inför en ny revidering är att styrelsen varje år utser en RAS-ansvarig som vid årsskifte och innan klubbens årsmöte kontrollera statistiken för HD, BAER, MH och redovisar detta samt arkiverar i RAS-pärm för att underlätta nästa revidering. Dessa resultat bör även läggas upp på hemsidan och på så vis blir lättare för alla dogoägare att få en snabb översikt.

Vi har även haft kontakt med SKKs avelssekretariat för diskussion kring Mål och Strategier.

FÖRANKRING

- RAS ansvarige har delgett fortlöpande information om arbetet på styrelsemöten.
- RAS ansvarige har skrivit i klubbens tidning så alla medlemmar kan sätta sig in i fortlöpande arbete.
- Publicerat material på klubbens hemsida.
- Förankrat hos medlemmar i direktanslutning till årsmöte 2010, den 28 mars i Trollhättan
- Andra förankringsmöte med medlemmar den 1 augusti 2010 på medlemsmöte i Väne -Ryr

RASENS HISTORISKA BAKGRUND

Grundaren för rasen var Dr. Antonio Nores Martinez (en skicklig kirurg och senare även professor vid School of Medicine på Universitetet i Cordoba) som, med hjälp av sin bror Augustin Nores Martinez vad gäller reproduktion och långt senare lansering, lade grunden för rasen. De hade en vision om en storviltshund som skulle klara att attackera, ställa vildsvin, vara modiga och starka nog för att jaga puma och jaguar, samtidigt som de ville ha en hund som skulle vakta hemmet och fungera socialt inom familjen. Ingen av de raser som fanns på den tiden, svarade på bröderna Martinez förväntningar och de fattade därför beslutet att skapa en ny ras. Antonio kartlade noggrant vilka raser som skulle användas i aveln, hundar som han lade ner mycket tid och energi på att frambringa ifrån hela världen.

Dogon avlades fram under 1920-talet och den består av en blandning av tio olika raser, där grundmaterialet utgjordes av trettio tikar av rasen ”**the Old Córdoba Fighting Dog**”, som var en orädd kämpe. Rasen som i dag är utdöd, användes enbart till kamp och föddes upp för att dö i arenan. The Old Córdoba Fighting Dog bestod av mastiff, engelsk bulldog, bullterrier och boxer. Kamphundsinstinkten avlades bort tidigt och istället koncentrerade man sig på att få fram hund med samarbetsvilja. Det fungerar inte att hundar som jagar i flock anfaller varandra istället för villebrådet.

De andra raserna som korsades in för att forma fram rasen Dogo Argentino är:

Spansk mastiff användes för dess styrka och kraft.

Grand Danois korsades in för dess storlek, dess allmänna styrka och uthållighet.

Engelsk bulldog blandades in för sin starka bringa och för att öka på envisheten som då

var mycket viktig i kampen med villebrådet. Däremot ville man inte ta in för mycket av engelsk bulldogg, då dogon tenderade att bli för liten och få underbett.

Bullterriern den vita varianten användes för att ge Dogon mera mod och en stor del av envisheten kommer med stor säkerhet från den. Tyvärr så använde bröderna bland annat en döv bullterrier och dövhet är idag ett rasfel hos dogon. Detta beror inte bara på denna blodslinje förekommer hos många hundraser med vit pälsfärg.

Boxer korsades in framförallt för att få in mera spänstighet, deras vänliga temperament och deras intelligens.

Pyrenéerhund korsades in bland annat för sin vita päls och vaktinstinkt. Från norra USA lyckades bröderna importera två valpar vars föräldrar var amerikanska och kanadensiska Champions. De importerade hundarna, en tik och en hane, användes i aveln i många år.

Pointer användes i aveln för att bidra med sitt utomordentliga luktsinne och sitt trevliga temperament.

Irländsk Varghund var en stor favorit hos bröderna Martinez men det fanns en stor nackdel, det fanns inget exemplar i hela Argentina. Efter mycket svårigheter lyckades de importera en tik från Irland. Henne korsade de med en grand danois och en av deras hanvalpar använde de vidare i aveln.

Till sist, efter många års slit, fick de några varghundar i sin ägo. Dessa hundar tog del i fyra, fem linjer i utvecklingen av dogon. Framförallt användes varghunden för sin jaktinstinkt, vänlighet och storlek.

Dogue de Bordeaux användes i aveln för att ge mod, en bra vaktinstinkt, rejäl huvudform och starka käkar. Tyvärr så gav Dogue De Bordeaux en lätt gul ton i Dogons vita päls, som det krävdes mycket jobb att få bort.

År 1947 blev Dogo Argentino introducerad för världen i Argentinska magasinet Diana. Artikelnen var skriven av Dr. Antonio Martinez och beskrev den första standarden för rasen.

Den 2 November 1956 blev Dr. Antonio Nores Martinez kallblodigt mördad när han var ute och jagade med en vän. Det blev Augustins uppgift att fortsätta utvecklingen av rasen och propagera för den.

Den största uppfödningen skedde på den här tiden i provinserna Chubut och Pampas i de centrala delarna av Argentina. Augustin var jurist och Argentinsk Ambassadör i Canada och Japan, och under sina resor utomlands hade han ständiga följeslagare i Dogon, som han också förevisade för intresserade.

Dogo Argentino blev erkänd som ras av Cynologic Federation of Argentina (FCA) och av Argentinska Kennelklubben den 21 maj 1964, då Dr. Augustin Nores Martinez presenterade de 67 Dogo Argentinos som är grunden för och förfäder till alla nuvarande Dogosar. Först den 31 juli 1973 godkände FCI Dogo Argentino som ras. Numera är den Argentinas egen nationalras. Augustin födde upp mellan 1954 och fram till sin död 1978, 1031 registrerade valpar. Viktiga namn var: Mayocco de Chubut som dessutom var den första Dogon registrerad av FCA, Agallas, Tilcara och Taco del Totoral.

Svensk historik:

Året 1999 samlades några Dogo Argentino ägare som kände att nu är det dags att bilda en klubb för rasen som kan arbeta framåt och driva igenom rasfrågor. Svenska Dogo Argentino Klubben - DAK uppstod. Svenska Dogo Argentino Klubbens övergripande mål är att väcka intresse för och främja avel av sunda, mentalt och exteriört goda hundar samt bevara rasens specifika egenskaper. Svenska Dogo Argentino Klubben, DAK (SKK avtalsansluten klubb) ansvarar för rasens avel och uppfödning i samråd med Svenska Kennel Klubben, SKK. Med sunda hundar menas hundar i normalt hull, med god muskulär kondition och klar blick. Attityden ska vara vaken, livaktig och nyfiken. Hundarna ska vara konstruerade för sitt ändamål samt ha en mentalitet anpassad till rasens arbetsuppgifter.

Rasens utveckling grundas på uppfödarnas val av avelsdjur samt på den användning som dessa får. Ärftlig variation är en förutsättning för rasens möjlighet att fortleva. Därför skall aveln vara målinriktad, långsiktig och hållbar. Med hållbar menas att den inte leder till brister avseende hälsa, mentalitet eller funktion eller tömmer rasen på genetisk variation.

De två första Dogo Argentino importerades till Sverige 1995. Det var tiken Lady och hanen Perro Pelea De Cordobes Alpha. Den första kullen föddes 1996. Rasen är på frammarsch och intresset för rasen ökar för varje år. Här i landet finns det importerade hundar från bl.a; Ungern, Danmark, Frankrike, Ryssland och Italien. Österrike, Argentina.

NU: Det finns 17 registrerade kennelnamn varav 14 st har fött fram kull.

RASENS HISTORISKA ÄNDAMÅL

Jakt/vakthund/sällskap.

I rasens ursprungsland används dogon fortfarande som framgångsrik jakthund på storvilt, bl a av vildsvin och puma. Argentina är ett fattigt land där ranchägarna är mycket måna om sina odlingar etc. Vildsvinstammen är stor och när de angriper odlingar blir förstörelsen omfattande. Vildsvinen anses som skadedjur och jakten är mycket viktig, dels för att rädda sina odlingar och dels för att få köttet som är ett viktigt bidrag till familjernas överlevnad.

Det är även väldigt prestigefullt att ha en bra jakthund. ”**Monterijakten**” som är förbjuden i Sverige och även i övriga Europa går till som så att man har en grupp hundar på ca 10 st. Jägarna beger sig ut med häst och har alla hundarna med sig lösa, hundarnas uppgifter är att söka/spåra upp var vildsvinen kan befinna sig och när de kommer inpå dem så ställer vissa hundar grisarna och några andra håller fast grisen tills jägaren kommer fram för att avliva djuret. En hund som ska klara av detta kräver en enorm styrka, smidighet och snabbhet och en stor dådkraft (mod).

Innan hundarna är färdiga för jakten så är det stora förberedelser, man tränar sina hundar i stora inhägnader med ett vildsvin. För att förbereda sin Dogo använder sig ägaren av det utformade testet **Prueba De Campo**. I en inhägnad som är ca 5 X 4 meter har man ett vildsvin, hunden släpps in till det och man tar tiden hur fort det går innan hunden har gripit svinet. På detta vis ”jagar” man in sina hundar. Man kan även säga att Prueba De Campo är ett anlagstest, en domare är med och hunden kan bli godkänd eller underkänd.

SVENSKA ÄNDAMÅL

I Sverige används Dogon till störst del som sällskap/familje och utställningshundar.

Det har på senare tid blivit populärt att tävla i viltspår, anmälningssiffrorna stiger. Rasens första viltspårskampion var tiken Blanco Pirata West N°peals. Fler har även blivit godkända i anlags klass i viltspår. Året 2009 genomfördes det första klubbmästerskapet i blodspår, 5 st anmälda dogosar kom till start!

Det finns Dogo som är med på bl a älgjakt och rådjursjakt då som eftersökshundar. Viltsvinstammen i Sverige ökar för varje år och förhoppning finns att dogon kan komma utbildas till eftersökshund på gris

NU: 80 st totalt startat i anlag viltspår

MÅL: Att öka intresset ytterligare för viltspår och eftersök.

STRATEGI: Att anordna viltspårskurser och spårdagar för att öka intresset ytterligare.

BESKRIVNING AV NULÄGET

Allmänt

Rasens karaktär som vi tidigare har beskrivit gör att de är en fantastiskt allround hund, de ska vara modiga och starka nog för att jaga samtidigt som de ska vara en hund som skulle vakta hemmet och fungera socialt inom familjen. Dogo Argentino är en underbar familj- och sällskapshund dock inte lämpad för alla människor då deras envishet som man inte ska se som något negativt utan rastypiskt kan ställa till med vissa bekymmer för en oerfaren hundägare. Dogo Argentino har förutsättningar att fungera utmärkt ihop med barn, andra djur och med människor.

POPULATION

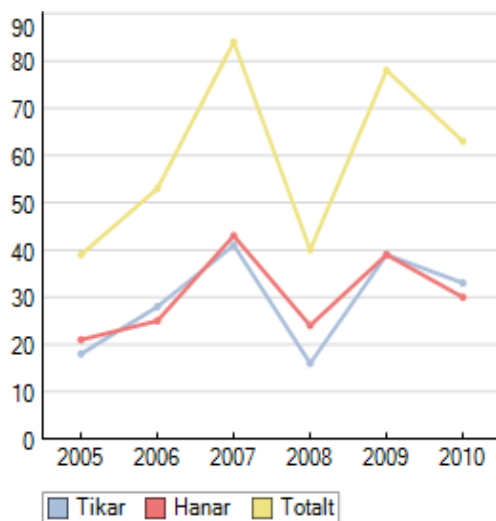
Det är av yttersta vikt att öka rasens genetiska variation. En hög inavelsgrad innebär en dubblering av gener (ökad homozygoti). Dubblering av gener medför att gener förloras. Även gener med negativ inverkan dubblas. Genetisk variation är en förutsättning för att vi ska kunna vidareutveckla rasens egenskaper, funktion och bibehåll en god hälsa. Dogo Argentino är en liten ras i vårt land och internationellt avelsarbete/utbyte är en nödvändighet, detta innebär att avelsmålen inte bara är nationell utan även styrs av andra.

NU: (2005-2010) 47 st kullar reg. med genomsnitt 7 kullar födda per år

UTVÄRDERING: Det har totalt fötts 65 kullar i Sverige. Rasen blir allt mer efterfrågad om man ser den ökade registreringen.

REGISTRERINGSSTATISTIK

NU 2005-2010 Totalt registrerades 360 st. 177 st tikar, 19 st av dessa var importer. 181 st hanar varav 14 st var importer.

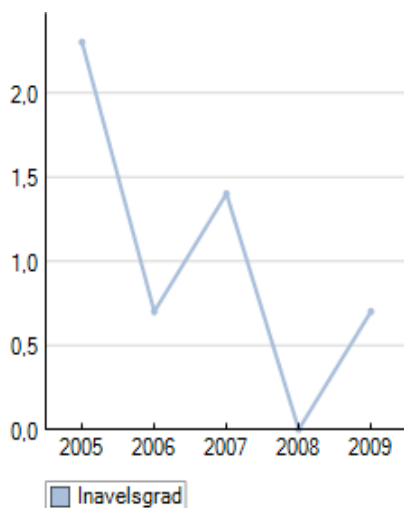
UTVÄRDERING

Totalt finns (Aug. 2010) 591 Dogo Argentino i SKK's avelsdata. 309 st tikar och 282 hanar. Totalt 33 st importer

INAVELSTRENDEN

NU: GENOMSNITTLIG INAVELSTREND 2005-2009 = 1.02%

Rasens genomsnittliga inavelsgrad. Beräknad över 5 generationer.

Totalt ser kurvan för inavelsgraden ut så här:

Högsta grad inavel är 2.6% vilket är en mycket bra siffra som visar på att rasen i dagsläget inte har problem. Avel med hundar ska vara grundligt planlagt och genom bättre förståelse hos hanhundsägare kan man komma till rätta med överanvändning. En annan viktig grund är samarbetet mellan de olika uppfödarna.

UTVÄRDERING: Rasen ligger inom mycket tillfredställande inavelsgrad; 1.02% inte ens vid den högsta nivå som är 2.6% är rasen i någon riskzon. Som ett genomsnitt för en hel ras eftersträvas en inavelsnivå under 2.5% (räknat på 5 generationer). För enskilda parningar rekommenderar SKK/DAK en övre gräns på 6.25% (räknat på 5 generationer).

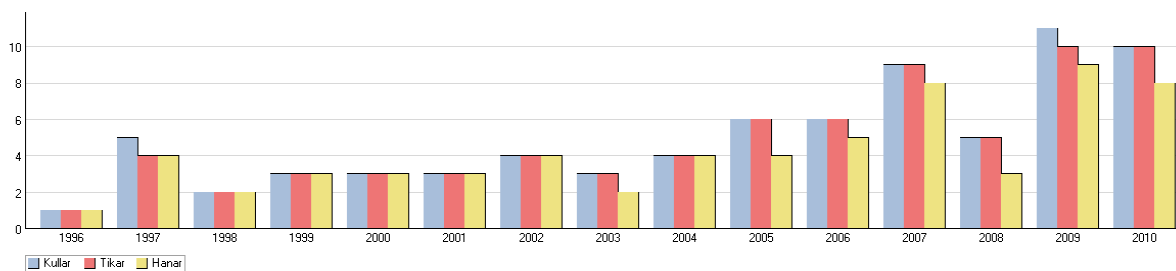
MÅLSÄTTNING

- Att fortsätta hålla inavelsgraden under 6.25% för varje enskild parning och att rasens genomsnitt inte överstiger 2.5%.
- Öka den genetiska variationen

STRATEGI

- Ingen parning bör överskrida 6.25%

DJUR ANVÄNDA I AVEL

Antal **olika** tikar resp. hanar använda i avel ett visst år. (År = födelsedatum för kull) D.v.s. Hur många tikar resp. hanar användes i avel till kullar födda år xxxx.

ÅLDER VID FÖRSTA VALPKULLEN

I genomsnitt får de flesta hundarna sina första avkommor i åldern 2-3 år uppdelat på 24 tikar och 14 hanar.

- 13 - 18 mån: 0 st tikar, 2 st hanar
- 19 - 24 mån; 2 st tikar, 4 st hanar
- 2 - 3 år; 24 st tikar, 14 st hanar
- 4 - 6 år 12 st tikar, 7 st hanar

UTVÄRDERING: De flesta uppfödarna börjar använda sina tikar i åldern 2-3 år vilket är en bra ålder, hunden har hunnit mogna både psykiskt och fysiskt.

MÅL

- Att få större säkerhet i hur föräldradsjuren är både mentalt och exteriört

STRATEGI

Att i fortsättningen uppmuntra till att hålla avelsdebuten i en ålder på 2-3 år.

FERTILITET

Rasen har bra reproduktionsförmåga mätt i antal valpar per kull

KULLSTORLEK

NU: Genomsnittlig kullstorlek är 8 valpar

UTVÄRDERING: Rasen ligger på mycket tillfredställande kullstorlekar. Det är i genomsnitt 8 valpar/kull vilket anses vara lagom för tiken och valparna.

MÅL: Att bibehålla rasens goda reproduktionsförmåga.

STRATEGI: Att även fortsättningsvis använda hundar med god reproduktionsförmåga i avel.

MENTALA EGENSKAPER

Uppförande/karaktär

Rasen skall vara glad, ärlig, ödmjuk, vänlig och inte skällig, alltid medveten om sin styrka .

Den får aldrig vara aggressiv, ett drag som allvarligt skall ges akt på. Dess dominerande sätt gör att den ständigt konkurrerar om revir med hundar av samma kön vilket mest märks hos hanhundar. Rasen är en intelligent, tyst, modig och tapper.

Dogo Argentino är en framavlad explosiv storvilts jakthund och ska därför ha jaktlust, skärpa och dådkraft. Dogon ska vara vänlig mot människor och andra djur.

MENTALBESKRIVNING – MH

Mentalbeskrivning ger förutsättning för en god uppföljning av hundars mentalitet. Genom att så många hundar som möjligt beskrivs kan mentala förändringar i rasen uppmärksammas. Detta är ett ansvar som varje hunduppfödare och hundägare ska vara medveten om. Aggressiva, rädda och otillgängliga hundar är inte rastypiskt och ska därför ej accepteras och är inte önskvärt. **DESSA HUNDAR SKA INTE GÅ I AVEL med en hänvisning till vad SKK skriver i grundreglerna 2:3** Hund som uppvisar beteendestörning i form av överdrivna rädsreaktioner eller aggressivt beteende i oprovocerade eller för hunden vardagliga situationer ska inte användas i avel. Det finns hundar som på senare tid fått Rapp. Kod A på utställning (= bristande mentalitet, aggressivt beteende eller onaturlig rädsla) dessa SKA INTE gå vidare i avel.

Det kan vara svårt att få plats på brukshundklubbarnas MH pga av att brukshundarna får i regel företräde. DAK bör ha intresseanmälan ute för dem som vill testa sina hundar, dock har intresset varit dåligt.

Dogon har inte några större bekymmer med mentaliten, problemet kan däremot vara s.k. hundägarproblem. Tyvärr har en del mindre seriösa personer dragit sig till rasen och där bör uppfödarna ha både öron och ögon öppna.

NU: (2005-2010) 58 har hundar MH-beskrivits, 1 hund har brutit på ägarens begäran.

UTVÄRDERING: I dagsläget finns det totalt 79 MH beskrivna hundar, endast 1 har avbrutit och då på ägarens begäran. Det är tioalet fler tikar än hanar beskrivna. För det mesta visar hundarna ingen skotträdsla utan ligger på 1-2 i skottprovet.

MÅL

- Att få fler MH-beskriva hundar så det går att få fram ett tillförlitligt diagram för rasen
- Att uppmuntra till att i avel endast använda sig av hundar som är MH beskrivna

STRATEGI

- Aggressiva, rädda och otillgängliga hundar är inte rastypiskt och ska inte gå i avel (SKKs grundregel 2:3)
 - Att anordna MH
 - Föreläsningar för ökad förståelse för mentalitet och dess nedärvning
-

EXTERIÖR

Rasens exteriör är sund och funktionell.

Helhetsintryck

Dogo argentino skall vara av normal molossertyp, proportionerlig och utan överdrifter.

Rasen skall ge ett harmoniskt och kraftfullt intryck genom sina kraftiga muskler som framträder under den fasta och elastiska huden som är fäst mot kroppen genom en inte

alltför lös underhudsvävnad. Rasen rör sig lugnt men bestämt och utstrålar intelligens och snabb reaktionsförmåga.

Rörelserna avspeglar rasens ständigt glada sinnelag. Rasen är snäll och tillgiven. Den är iögonfallande vit med atletisk fysik.

Viktiga måttförhållanden

- Kroppen skall vara harmonisk och balanserad och ingen del skall framträda mer än någon annan.
- Nospartiet skall vara lika långt som skallen.
- Mankhöjden skall motsvara höjden på korset.
- Bröstkorgens djup skall vara 50% av mankhöjden.
- Kroppslängden skall överstiga mankhöjden med 10%.

I rasens ursprungsland propageras det för att hundarna inte ska vara över max höjd som där är 65 cm (3 cm lägre än i Sverige). Problem kan tyckas uppstå på utställningar när domarna dömer fram bl a hundar som är för stora.

UTVÄRDERING

NU: Efter utvärdering av höjd och vikt hos dogon enligt svar från enkäten så ligger höjden hos tikar i genomsnitt på 61.5 cm och hos hanar 67 cm och detta är inom rasstandarden.

1 hund har underbett, 1 har tångbett vilket är ok resten har saxbett. 1 hund har tandförlust.

MÅL

NU: Uppfödare ska vara väl förtrogen med rasstandard och dess innebörd med särskild uppmärksamhet på korrekt storlek, det rastypiska huvudet och dess uttryck. Att använda sig av hundar med korrekt bett och antal tänder.

STRATEGI

NU: Att använda sig av hundar i avel som fått sig tilldelat lägst priset ”very good” på officiell utställning.

HÄLSA

Som hos alla raser förekommer anlag för ärftliga sjukdomar även hos Dogo Argentinon. I avelsarbetet bör man utgå från att avvikelser och problem i hälsa och sundhet alltid är ärftliga tills motsatsen är bevisat. Rasen ingår i dagsläget inte i något av SKKs hälsoprogram men för att få registrera valpar krävs det känd höftledsstatus på bägge föräldrarna. Enligt SKKs grundregler är det aldrig försvarbart att para två kraftiga dysplaster (HD D & E) med varandra.

NU: Följande problem hos rasen har särskilt observerats: Höftledsdysplasi (HD), dövhet och hudproblem.

STRATEGI

- Att vid genetisk belastning alltid noga överväga vad den enskilde hunden kan tillföra rasen.
- Att avla så att man minimerar risken att utsätta valpar och valpköpare för onödigt lidande.

ARMBÅGSDYSPLASI (ED)

NU: Rekommendationen att ED röntga sin hund togs bort i och med att det visat sig att rasen inte har något bekymmer med ED.

UTVÄRDERING: Totalt finns det nu 114 AD röntgade hundar, 94% UA, 5% lindring utbredning Grad 1, 1% måttlig utbredning Grad 2 och ingen med kraftig utbredning Grad 3. Rasen har inga bekymmer med ED.

HÖFTLESDYSPLASI (HD)

Dysplasi kommer av grekiskans dys, som betyder oordning eller avvikelse och plassein som står för att bilda eller utveckla. Höftledsdysplasi betyder således avvikande utveckling av höftleden. Sjukdomen beskrivs första gången 1935 av Dr Gerry B. Schnelle. Höftledsdysplasi är en relativt vanlig åkomma hos framför allt våra storvuxna hundraser. Rubbningen i ledens utveckling sker under hundens uppväxttid och först när skelettet är moget kan man bedöma höftlederna med hjälp av en röntgenundersökning. Forskning har även visat att raser med litet avelsutbud, kraftig inavel löper större risk att få HD problematik. Därför är det viktigt i en liten population att öka den genom utavel.

Symtom: Symptomen varierar avsevärt mellan olika individer, allt från inga symptom alls till rörelsestörningar, halta och att hunden har svårt att resa sig. Det är omöjligt att enbart med hjälp av röntgen kunna utläsa om hunden lider av sitt höftledsfel. Det finns hundar som är halta trots att de bara har lindrig HD (grad C) medan de som har graderats till grad E kan vara helt symptomfria.

Nedärvning: Arvs gången är polygen. I rasens ursprungsland är det fåtal uppfödare som HD undersöker sina hundar. De selekterar bort hundar som uppvisar smärta under viltsvinsjakterna som är en stor påfrestning för hundarna. Detta känns inte helt tillförlitligt eftersom det är känt att Dogon är en mycket smärttålig hund som oftast inte visar att den har ont.

NU: Rasen har hälsoprogram hos SKK vilket innebär krav på officiell höftledsstatus för föräldradjur. Det finns däremot inget krav på ”fria” höfter (resultat A eller B). Under perioden 2005-2010 har det röntgats 126 st hundar, nästan dubbelt så många hundar och på mycket kortare tidsperiod.

HD A 22 st (17.5%), HD B 31 st (24.6%), HD C 42 st (33%), HD D 27 st (21.4%), HD E 4 st (3%)

UTVÄRDERING

2005-2010 har det röntgats 126 hundar, mer hundar på hälften av tiden. Totalt 216 st röntgade finns idags läget. Fria hundar har ökat med 6.6%, C hundar har ökat med 11% men det allra positiva är att de kraftiga dysplasterna minskar procentuellt, då var det 42.1 % nu är det 24.4 %. D hundar har minskat 10.6% samt E hundar har minskat 11%.

Totalt nu med samtliga röntgade: A 16% B 19% UA 4% C 29% D 24% E 8%. Fritt ihop A,B & UA 39% grav dysplasi ihop D & E 32%. Målsättningen har lyckats med att få ner antalet hundar med grav dysplasi.

MÅL

- Få ner antalet grava dysplaster ännu mer

STRATEGI

- Att uppmuntra till att röntga sin hund (även hundar som inte går i avel).
- Hundar behäftade med HD (grad C eller D) bör endast paras med ”fri” hund (grad A eller B). Hundar som har kliniska besvär ska aldrig användas i avel.
- Aldrig använda sig av hund med HD E

HÖRSEL och BAER-test

DÖVHET

Medfödd dövhet förekommer hos ett tjugotal olika raser och är ofta genetiskt betingad. Vissa anlag för nästan helt vitt pälsfärg eller päls med stora inslag av vitt förknippas med ökad risk för medfödd dövhet. Hur/varför dessa gener för utbredd vit färg ökar risken för dövhet och hur dövheten är kopplad till färganlaget är inte helt känt. En hypotes är att pigmenterade celler som underhåller hörselhåren (stereocilierna) saknas under fosterutvecklingen.

Sjukdomen utvecklas oftast under valpens första levnadsveckor. Blodförsörjningen tillbakabildas till innerörats hörselsnäcka, vilket leder till att nervändorna förtvinar. Ena eller bägge öronen kan drabbas. Helt döva valpar upptäcks oftast av uppfödaren innan försäljning och dessa valpar ska inte säljas vidare. Enkelsidig dövhet är mycket svår att diagnosticera utan hörseltest (BAER), en unilateral hund fungerar lika bra i samhället som helt hörande hund men man bör inte bedriva avel på dessa. En helt döv hund har däremot betydligt sämre förutsättningar att fungera väl i samhället och med familjen.

Nedärvning: Polygen

NU 199 st testade hundar varav 78% är bilateral hörande, 16% unilateral hörande och 5 % helt döva.

Klubben har som krav att alla uppfödare ska BAER-testa sina valpar samt att uppfödarna ska skicka in protokollet innan dess att valparna är 12 veckor, om man inte gör detta blir man avstängd från uppfödardlistan 1 år.

UTVÄRDERING; Klubben har lyckats bra med det förra målet att få fler testade hundar och det beror framför allt på de uppfödarna som systematiskt testar sina valpar innan försäljning.

MÅLSÄTTNING;

- Att få uppfödare att BAER-testa sina avelsdjur som inte var testade som valpar

STRATEGI

- Att uppmuntra till att fler valpar BAER-testas
- Att uppfödaren testar avelstiken samtidigt med valparna om detta inte är gjort före parning

BAER TEST

Hörseltest- BAER-test: BAER står för Brainstem Auditory Evoked Response. Undersökningen går till så att man fäster elektroder under huden på hjässan, placerar en liten högtalare i först den ena sedan i det andra örat. Det framkallas ljud via högtalaren och registrerar den elektriska aktiviteten i hörselnerven och hjärnan. BAER-testet kan göras från 6 veckors ålder.

NU: För närvarande utförs BAER-test på Regiondjursjukhuset i Strömsholm, Blå Stjärnans Djursjukhus i Göteborg samt Regiondjursjukhuset i Helsingborg och djursjukhuset i Kalmar samt Albano i Stockholm. Alla kliniker utom djursjukhuset i Helsingborg sänder in protokollen till klubben.

SKK skickade ut under sommaren 2009 en blankett med frågor till rasklubbar som BAER-testar sina valpar. Styrelsen svarade att det finns krav på att BAER-testa valpar innan leverans samt att vi önskar få dessa resultat med på hunddata.

Hösten 2008 bjöd klubben in Susanne Thell för ett hörselseminarium.

Det har tyvärr förekommit uppfödare som inte BAER-testat sina valpar har sålt helt döva valpar. Därför ska alla DAKs uppfödare göra detta test för att på så vis undvika att skapa onödigt lidande för både valp och valpköpare samt att uppfödare på längre sikt kan utvärdera sin avel.

MÅL

- Att öka andelen BAER testade hundar så att man i framtiden kan använda sig utav bilateralt hörande hundar i aveln.

STRATEGI

- Att genom seminarier eller föreläsningar öka kunskapen hos uppfödarna om hörsel och dess arvsång .

HUD

Många vita hundraser har problem med känslig hud och allergier.

DERMATIT

Med dermatit menas inflammation i huden (dermis). Vid primär dermatit finns grundorsaken i huden. Vid sekundär dermatit finns en bakomliggande orsak, till exempel atopi, hypotyreoos, annan hormonrubbing, bristande immunfunktion, pankreasinsufficiens eller någon annan sjukdom. Dermatitis kan vara av akut eller kronisk natur. Dermatitis kan orsakas av utvärtes parasiter såsom loppor, löss eller kvalster (vanligt). Infektion med bakterier och/eller svamp är vanliga följsjukdomar vid dermatit oberoende av grundorsaken och oberoende av om förloppet är akut eller kroniskt. Symtomen vid dermatit varierar. Vanliga symtom är klåda, hudrodnad, svullnad, värme och lokalt håravfall. Varblåsor, krustor och pigmentförändringar förekommer också, det senare särskilt om förloppet är långdraget. Vissa dermatiter har en typisk lokalisering och utbredning.

ATOPI

Atopi är vanligen medfödd och visar sig tidigt i livet, ofta före ett års ålder. Hunden får intensiv klåda och huden blir röd och svullen särskilt runt mun och ögon, under tassarna och i armvecken och i svårare fall över hela kroppen. Även slemhinnorna runt ögonen kan bli rödsvullna så att ögonen tåras och kliar. Särskilt drabbade är hundar med övervägande vit pälsfärg. Arvsången är inte utredd.

DEMODEX

Är ett hudkvalster som lever i hårsäckarna. Normalt finns en mindre mängd demodex-kvalster i hårsäckarna på helt friska hundar. Hos en hund med friskt immunförsvar ger kvalstret vanligen inga symtom. Däremot kan individer med nedsatt immunförsvar, framför allt hundar med en rubbing i T-lymfocytterna (en typ av vita blodkroppar) få symtom som kan vara antingen lokala eller generella. De lokala symtomen består av lokal hårlöshet i form av små runda fläckar utan inflammatorisk reaktion. Fläckarna förekommer särskilt i ansiktet. Spontan självläkning sker ofta men det förekommer också kroniska förlopp och även att reaktionen övergår i en kronisk inflammation och, som följsjukdom, en infektion i huden. Hundar som står på lång kortisonbehandling löper ökad risk för demodikos genom att kortisonet hämmar T-lymfocytterna.

Olika meningar råder kring sjukdomens ev. ärftlighet. På SKKs initiativ har företrädare för olika uppfattningar om demodikos samlats och diskuterat situationen på ett konstruktivt sätt. Diskussionen har lett till att en arbetsgrupp bildats.

Fram till dess mer kunskap finns hänvisas till följande uttalande av SKK:s Avelskommitté från år 2002:

När det gäller avel på djur med demodikos finns både nationella och internationella riktlinjer angående restriktiv användning av sådana djur. Vad gäller demodikos inom en specifik ras måste det bli en avvägningsfråga hur man skall hantera de olika typerna av sjukdomen. Inom det pågående projektet Rasspecifika avelsstrategier bör en kartläggning av nuläget i rasen tjäna som underlag för diskussion om lämplig nivå av bekämpning. Genom utsortering av hundar **med** demodikos ur avelsprogrammen kan man minska förekomsten av sjukdomen.

UTVÄRDERING Mörkersiffrorna är stora gällande hud och allergiproblem.

MÅL

- Att minska hudproblemen

STRATEGI

- Att anordna seminarium gällande hudproblem och allergier för hundägare och uppfödare.
- Följa utvecklingen och arbetet som SKK och SLUs forskningsprojekt arbetar fram.
- Hundar med någon typ av dokumenterad allergi ska inte gå i avel.
- Att försöka kartlägga hur många dokumenterade fall det finns av demodex.
- Hundar med demodex ska inte gå i avel.
- Hundar med någon typ av ärftlig hudsjukdom ska inte gå i avel.

Sammanfattning RAS
Mål och rekommendationer

- Att verka för att nytt blod tillförs den svenska populationen
- Att sträva mot så obesläktade parningskombinationer som möjligt
 - Att bibehålla rasens goda reproduktionsförmåga
- Att skapa ökat intresse hos uppfödare och hundägare att Mentalbeskriva sina hundar
- Att avla med exteriört godtagbara hundar som fått lägst 2:a pris utdelat med störst prioritet på storlek, bett och tänder
- Att vid avel med genetisk belastning alltid noga överväga vad den enskilde hunden kan tillföra rasen
 - Att verka för högre antal höftledsundersökta hundar
 - Att öka andelen BAER-testade hundar
- Att i avel inte använda sig utav hundar som uppvisat hudproblem/allergier

A OCH O I SUND HUNDAVEL ÄR ATT ALLTID I FÖRSTA HAND ANVÄNDA SIG UTAV FRISKA OCH SUNDA INDIVIDER. STRÄVAR ALLA UPPFÖDARE EFTER DETTA SÅ HAR MAN GJORT SÅ GOTT MAN KAN OCH KOMMIT LÅNGT PÅ VÄGEN!